

len birodalmában: kegyelem, könyörület, irgalom ismeretlen fogalmak itt. »Mors tua: vita mea«. Sok ezer millió élet pusztul el naponta. Sok ezer millió tragédiáról mesélhetnének nekünk a habok... Aki bírja az marja. Ez a közmondás járja a tenger lakói között is. Ott is az erős az ér, ott is az erős győzi le a gyengébbet, itt azonban sokkal több nehézségbe ütközik az eledelszerzés, a tenger lakói csaknem kivétel nélkül húsevő állatok; a húsevő állat pedig természeténél fogva ragadozó és vérengző és ahol a rablás gyilkolás járja, ott az állat élete mindig veszedelemben forog. A melyeknek nincsen meg a védelemre, vagy a támadásra szükséges fegyvere, az rejtekhelyett keres magának s oda búvik, oda menekül az üldözője elől, ahol pedig rejtekhely nem kínálkozik, ott az állat maga épít ilyent... Ezen eszme-szilánkok a könyv nagyszerű jeleneteiben tárulnak eléink. Ilyenek a „Csaták a tengeren“, a „Rákok fejedelme“, az „Ördög a hálóban“, a „Veszedelemes szomszédok“ és „Várak a tengerben“. Az örökkévaló harc a halállal oly régi, mint maga a szerves világ... az ember és állat egyaránt ellenséges indulattal törnek egymás ellen... az erősebbé az élet, a gyengébbé a halál! Látjuk a delfint, amint a habokon játszik, dévajkodva, mint valami szilaj kis csikó, míg nem fegyvertől találva, nagy csobbanással visszahanyatlak: bibor-színt ölt a tenger kék felülete, a vérnyomok után indulva, a sebzett állat most már könnyen hurokra kerül, kivonszolják s íme két kis delfin szökik fel a habokból, mindkettő az elejtett után rohan, megható jelenet: a tehetetlen kis jószágok sehogysem bírnak megválni az anyjuktól s prédául esnek ők is. Ezek a „Vérnyomok a tengerben“. Majd meg szól a „Tengeri pók“-ról. Ez az állat nem is annyira pók — mondja — mint inkább rák. Kemény paizsa van s ennek két oldalán ágazik szét — hosszú éles karmokat viselő — 10 láb. A tenger-fenek mélységes csendjében kerülve az ellenséget, nem törődve senkivel, nem háborgatva senkit, nem ártva senkinek, ott botorkál mindig a tengeri moszatok között óvatosan, nagy szepegve e jámbor teremtménye a tengernek, nem úszik, hanem csak mászik... várja — a tenger sírásója — míg a véletlen szerencse leküld hozzá valami életlen hullát: éles karmaival gödröt ás neki a fővényben, befeketi és befödi apró kavicssal, üres csigaházzal, zöld moszatokkal. Ez a víz éléskamrája... Megragadó természetrajzi képeket tár eléink a kiváló szerző, a „Holtomiglan holtodiglan“, az „Írisz“, a „Hangok a tengeren“, a „Mostoha“, a „Nirvana a tengerben“, a „Bolygó tűzek“ s a „Bujdosó csillagok“ című fejezetekben is, melyeknek mindegyike már külön-külön is képes magával ragadni az emberi képzeletet, abba a titokzatos vízi-világba, amelyről oly sok sejtelmes dolgot mond a rege s a melybe oly gyéren világít még be a tudomány szövétneke.

Megfigyelés.

T. Szerkesztőség! Tordán (Erdélyben) egy ló-istálló gerendás padlóján fecsképar rakott fészket. Hogy szemtelenségük alkalmatlanságot ne okozzon, egy szokásos deszkát szegeztek a fészkek alá. Alig hogy az első két porontyok jól betollasodtak, az öregeknek új szülői örömkre lett kilátásuk. Ámde nem volt hely ahová a nőtény tojásait lerakja. Kapták magukat s nagy hirtelen egy másik fészket építettek és pedig — az első fészkek alá felszegt deszkára oly módon, hogy az új fészkeknek most már csak egy kerék, felül nyitott karimája volt, míg alját a deszka képezte melyet tollal, szőrrel s szénaszállal puhán kipárnáztak. Gyönyörűség volt nézni, hogy a boldog fecske apa nagy kamasz fiaival mily kíváncsian kandikálgatnak le előbbi fészkek ablakából az alattuk kotoló anyácskára. Már az új madárkák is kikeltek, midőn az idősebbek még mindig vissza-vissza szálltak születési helyükre — a kényelmes fészkekbe, hogy ők is részt vegyenek az újabb családi örömkben. Úgy az első, — temesvári — észleletem, midőn t. i. egy kinyíllott tulipánt utánzó vasdiszitménybe rakták a fecskék fészkeiket, mint a mostani, arra mutatnak, hogy a fecskék nem kizárólag a velük született ösztönük szerint rakják szabályos fecskefészkeiket, hanem az adott körülményeket célszerűen felhasználva, tetemes idő és munkamegtakarítással a rendestől egészen eltérően is fészkelnek. Meg vagyok győződve, hogy egy ily felül nyitott fészket — más valahol, a szabadban nem építettek volna. Az istálló és az első fészkek közvetlen közelsége által nyújtott biztonság bírhatta rá az okos kis madárkákat, hogy ily vakmerő ujjírtásra vállalkozzanak.

Dr. Tauffer Jenő.

Intézetünkben legközelebb fiatal uhuk lesznek kaphatók.

Kitűnő angol szuka és szálkás szőrű német vizsla keresztezéséből származó zsemlye-szinű himivarú kölyök kutyák 30 koronájával Czajlik István karczagi gazdasági iskolai igazgatónál, eladatnak.

Egy darab szépen kitömött barna hattyú eladó. Czim a kiadóhivatalban.

FOTO-CZINKOGRAFIAI MŰINTÉZET.

MŰVÉSZETI SOKSZOROSÍTÁSOK.

Clékák folyóiratok, könyvek, árjegyzékek és tudományos művek számára.

Kitűnő kivitelben, legjobb módszerek szerint előállítva.

— Jutányos árak. —

Czim csakis: BUDAPEST, VI. ker., Király-utca 30. szám.

TELEFON: 18—99.

„A TERMÉSZET“ szerkesztősége és kiadóhivatala: Budapest, II., Donáti-utca 7. dr. Lendl Adolf intézete.

5999.901. Nyomatott Markovits és Garainál, Budapest, Lázár-utca 18.